

Uspořádané kolekce

Tomáš Pitner, Radek Ošlejšek, Marek Šabo

Úvod

Motivace

- chceme prvky v kolekci uspořádané, ale nechceme to dělat "ručně"
- v kolekci typu `String` chceme jména od K po M

Implementace

- uspořádání dané třídy musí být definováno ve třídě

Rozhraní `Comparable<T>`

- rozhraní slouží k definování **přirozeného** (defaultního) **uspořádání** třídy
- třída implementuje rozhraní $\Rightarrow$ objekty jsou vzájemně *uspořadatelné*
- použití zejména u uspořádaných kontejnerů
- předepisuje jedinou metodu `int compareTo(T o)`
- `T` = typ objektu, název třídy

Javadoc třídy `Comparable<T>`

Metoda `compareTo`

```
int compareTo(T that)
// used as e1.compareTo(e2)
```

- metoda porovná 2 objekty — `this` (e1) a `that` (e2)
- vrací celé číslo, pro které platí:
  - číslo je záporné, když $e1 < e2$
  - číslo je kladné, když $e1 > e2$
  - 0, když nezáleží na pořadí
- na samotném čísle nezáleží, je v pořádku používat pouze hodnoty -1, 0, 1

Implementace `Comparable<E>`

```
public class Point implements Comparable<Point> {
    private int x;
    // ascending order
    public int compareTo(Point that) {
        return this.x - that.x;
    }
}
...
new Point(1).compareTo(new Point(4)); // -3
```


Existuje i beztypové rozhraní `Comparable`, to ale nebudeme používat!

compareTo vs. equals

- chování `compareTo` by mělo být konzistentní s `equals`
- pro rovné objekty by `compareTo` mělo vrátit `0`
- není to však nutnost
  - např. třída `BigDecimal` pro přesné hodnoty podmínku porušuje
  - pro stejné hodnoty s rozdílnou přesností — např. 4.0 a 4.00
- `compareTo` na rozdíl od `equals` nemusí vstupní objekt přetypovávat a může vyházovat výjimku

Více uspořádání

Co kdybychom chtěli více typů uspořádání, nebo alternativu k přirozenému uspořádání?

Nemůžeme nadefinovat stejnou metodu víckrát.

- rozhraní `Comparator<T>` slouží k definování uspořádání zvnějšku — pomocí objektu jiné třídy
- předepisuje jedinou metodu `int compare(T o1, T o2)`
- uspořádání funguje nad objekty typu `T`
- návratová hodnota `compare` funguje stejně jako u `compareTo`
- funguje jako alternativa pro další uspořádání

Příklad komparátoru

Třída `String` má definované přirozené uspořádání lexikograficky.

Definujme lexikografický komparátor, který ignoruje velikost písmen:

```
public class IgnoreCaseComparator implements Comparator<String> {
    public int compare(String o1, String o2) {
        return o1.toLowerCase().compareTo(o2.toLowerCase());
    }
}
...
new IgnoreCaseComparator().compare("HI", "hi"); // 0
```

Skutečné použití

- metody pro uspořádání programátor v kódu obvykle nepoužívá
- namísto toho používá **uspořádané kolekce**
- prvky v kolekcích jsou řazeny automaticky
- je nutno definovat přirozené uspořádání nebo použít komparátor, aby kolekce věděla, podle jakých pravidel prvky seřadit

Hierarchie rozhraní kolekcí

Budeme se zabývat rozhraními `SortedSet` a `SortedMap`.

[Hierarchie kolekcí]

SortedSet, SortedMap

SortedSet

- rozhraní pro uspořádané množiny
- všechny vkládané prvky musí implementovat rozhraní `Comparable` (nebo použít komparátor)
- implementace `TreeSet`

SortedMap

- rozhraní pro uspořádané mapy
- všechny vkládané **klíče** musí implementovat rozhraní `Comparable` (nebo použít komparátor)
- implementace `TreeMap`

Konstruktory TreeSet

- `TreeSet()`
  - vytvoří prázdnou množinu
  - prvky jsou uspořádány podle **přirozeného uspořádání**
- `TreeSet(Collection<? extends E> c)`
  - vytvoří množinu s prvky kolekce `c`

- prvky jsou uspořádány podle **přirozeného uspořádání**
- `TreeSet(Comparator<? super E> comparator)`
  - vytvoří prázdnou množinu
  - prvky jsou uspořádány podle **komparátoru**
- `TreeSet(SortedSet<E> s)`
  - vytvoří množinu s prvky i uspořádáním podle **s**

Příklad TreeSet I

Definice přirozeného uspořádání:

```
public class Point implements Comparable<Point> {  
    ...  
    public int compareTo(Point that) {  
        return this.x - that.x;  
    }  
}
```

Příklad TreeSet II

Použití:

```
SortedSet<Point> set = new TreeSet<>();  
set.add(new Point(3));  
set.add(new Point(3));  
set.add(new Point(-1));  
set.add(new Point(0));  
System.out.println(set);  
// prints -1, 0, 3
```

Jiný příklad TreeSet

Třída `String` má definované přirozené uspořádání lexikograficky.

```
SortedSet<String> set = new TreeSet<>();
set.add("Bobik");
set.add("ALIK");
set.add("Alik");
System.out.println(set); // [ALIK, Alik, Bobik]

SortedSet<String> set2 = new TreeSet<>(new IgnoreCaseComparator());
set2.addAll(set);
System.out.println(set2); // [ALIK, Bobik]
```


`TreeSet` pro porovnávání prvků používá `compareTo` / `compare`, proto má druhá množina pouze 2 prvky!

TreeSet pod lupou

- implementována jako červeno-černý vyvážený vyhledávací strom
  - ⇒ operace `add`, `remove`, `contains` jsou v $O(\log n)$
- hodnoty jsou uspořádané
  - prvky jsou procházeny v přesně definovaném pořadí

[Javadoc třídy TreeSet](#)

TreeMap

- množina klíčů je de facto `TreeSet`
- hodnoty nejsou uspořádány
- uspořádání lze ovlivnit stejně jako u uspořádané množiny
- implementace stromu a složitost operací je stejná

[Javadoc třídy TreeMap](#)

Příklad TreeMap

Klíče jsou unikátní a uspořádané, hodnoty nikoliv.

```
SortedMap<String, Integer> population = new TreeMap<>();
population.put("Brno", -1);
population.put("Brno", 500_000);
population.put("Bratislava", 500_000);

System.out.println(population);
// {Bratislava=500000, Brno=500000}
```